

[P. Munch.]

sige sin Mening derom. I Dag gør han ikke Tinget den Ære at være til Stede under denne Forhandling, hvorunder Forfatningsspørgsmaal er inddraget og naturligt kunde ventes at ville blive inddraget; saa i Dag maa den højtærede Indenrigsminister, hvis Regeringen overhovedet vil udtale sig om disse Spørgsmaal, svare, om jeg saa maa sige, paa hans Vegne. Naar dette er sket, vilde det have sin Interesse, om Statsministeren ved anden Lejlighed vilde bekræfte det Svar; vi kan vente at faa af den højtærede Indenrigsminister i Dag.

Med Hensyn til selve Spørgsmaalet om Optagelse af en Forhandling om Forfatningsændring er det nemlig efter de Udtalelser, der er faldet i Dag, klart, at der kan siges at være et deroverfor velvilligt Flerstal her i Tinget. Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har paa Socialdemokratiets Vegne afgjort udtalt sig derfor. Jeg kan for mit Vedkommende erklære, at vor Opfattelse er den samme. Det fremgaar af vore tidligere Udtalelser. Og de Udtalelser, der blev fremsat af Ordføreren for det konservative Parti, bærer Vidnesbyrd om, at i hvert Tilfælde Dele af det konservative Parti ikke er uvillige overfor Tanken. Jeg tror, at naar jeg siger dette, er det det mildeste, man kan sige derom.

Det vil derfor være af megen Interesse, om den højtærede Regering, der altsaa i dette Tilfælde staar overfor et Flerstal med Hensyn til selve den Sag at tage Spørgsmaalet op til ny Overvejelse, vil være villig dertil. Jeg skal tilføje, at de Udtalelser, der er fremsat, tyder ikke paa, at Vejen fremad i Spørgsmaalet skulde være ganske ufarbar. Jeg tror, der fra alle deres Side, som nu har udtalt sig herom, vil være Enighed om dette, at der tiltrænges paa mange Omraader i selve den rent praktiske Ordning af vort Forfatningsarbejde og vort parlamentariske Liv en Tilpasning til de nye økonomiske Vilkaar i Verden. Jeg har forstaaet Udtalelserne fra konservativ Side som Vidnesbyrd om, at man i hvert Fald ogsaa der i høj Grad er af denne Opfattelse.

Dernæst er der Spørgsmaalet om Landstinget, og med Hensyn til dette kom ganske vist den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti med en Bemærkning, om hvilken jeg maa sige, at den er jeg meget uenig i. Den ærede Ordfører sagde nemlig, at Landstinget havde opført sig virkelig beundringsværdigt i 1919 un-

der den store Konflikt om det Statslaan, man den Gang forhandlede. Jeg anser Landstingets Optræden ved den paagældende Lejlighed for at være et groft forfatningsmæssigt Overgreb, idet det, man den Gang forsøgte fra det daværende Landstings Side, var ved Nægtelse af et af alle erkendt nødvendigt Statslaan at fremtvinge, at Folketinget gik ind paa Lovændringer, som Landstinget ellers ikke sad inde med Magtmidler til at fremtvinge.

Dette er imidlertid nu et gammelt Stykke Historie, og der ligger mindre Vægt paa vor Bedømmelse deraf end paa vor Vurdering af, hvilke Muligheder der maatte være med Hensyn til at blive enig om at opgive Landstinget som Led i vort Forfatningssystem. Den Handlekraft, der er Brug for fra Parlamentets Side, vilde uomtvisteligt blive fremmet derved.

De Udtalelser, der har været fremsat fra konservativ Side, bærer Vidnesbyrd om, at man ikke har nogen meget stærk Interesse i Opretholdelsen af det nuværende Landsting, og det forstaaer jeg saa godt. Enhver, der nøgternt vurderer politiske Forhold i Danmark, vil dog i dette Øjeblik erkende, at den overvejende Sandsynlighed er for, at ved det næste Folketingsvalg, i 1930, vil det nuværende Flerstal i Folketinget forsvinde, og at naar dette er indtruffet, saa vil der ikke kunne opretholdes et Flerstal af de to nuværende Flertalspartier i Landstinget længere end til 1934, det Tidspunkt, da Muligheden for et samlet Valg til Landstinget vil foreligge.

Jeg tror derfor, det er ganske naturligt, at man fra de to Partiers Side tager op til Overvejelse det Spørgsmaal, om det nu er i deres Interesse at tage den Tid, der kan være tilbage, disse 1½ Aar som ledende, disse 5—6 Aar med Magt til at standse, eller om det ikke er af mere Interesse for dem at optage allerede nu en Forhandling om de Forbedringer af Forfatningen, for hvilke der er Mulighed. Jeg har forstaaet Udtalelserne fra det konservative Folkepartis Side saaledes, at man der ikke er uforstaaende overfor dette, at man vil være tilbøjelig til en saadan Forhandling, og det vilde glæde mig meget, om ogsaa den højtærede Regering og dens Parti vilde være rede til at gaa ind i denne Forhandling.

Med Hensyn til selve Landstingets Stilling vil jeg tilføje, at den sagligt tekniske Indsats i det parlamentariske Arbejde, paa hvilken man nu kalder, kan jo